

Acció Valenciana

Qui atenta a la llengua d'un poble,
atenta a la seua ànima i la fereix
en les fonts mateixes de sa vida.

Prat de la Riba

Butlletí quinzenal • Organ d'ACCIÓ CULTURAL VALENCIANA • Redacció i Administració: Jorge Juan, 13

Preus de Subscripció: simpatitzant, 3 pessetes a l'any; actiu, 1 pesseta al mes; protector, 2 pessetes al mes, com mínim

ANY I - N.º 9

VALENCIA 15 AGOST 1930

10 CÈNTIMS

EDITORIAL

Heroïca Nacionalista

BITACORA

Fa alguns dies es varen reunir en un sopar, alguns doctors i llicenciats en Filosofia i Lletres. Tots eren valencians i sentien de antic la necessitat de una sòlida col·laboració: tots eren joves i han mostrat d'algún modo la seua preocupació per la nostra cultura.

Hi hagué, com a primera part, un modest però sincer homenaje a en Francesc Ferrando que a la Biblioteca de la Universitat dona tota classe de facilitats als estudiosos per al desenvolup de la seua tasca. En segon terme, quedà constituït el "grup universitari" que anyalment haurà de congregar-se en un sopar, que serveixca, tant com d'enllaç amb els nous llicenciats, de intercanvi entre tots. La reunió va durar fins a altes hores de la nit i es varen pendre en ferm alguns acords interessantíssims per a la obra cultural a fer.

Fins a aci lo que tothom pot haber conegut pels periòdics o per referències particulars. Però degut, no sols a la veritable transcendència de l'acte, sino a la nostra directa intervenció, volem eixamplar una mica aquesta notícia, encara no donant nom algú, per entendre ser aquesta precaució una salvaguarda contra possibles ductes sobre el seu èxit. Encara que en el nou període de ACCIO VALENCIANA esta se haurà de afermar en la seua primera orientació, la col·laboració haurà de extendres a moltes atres firmes autoritzades en diverses rames per lo que tindrà cabuda i desenvolup tot un pla de reintegrament valencià cap a tots els estrats de formació cultural. Aquesta serà la forma externa, i per tant, el fons serà eminentment universitari—inclús per la redacció, composta de fet per estudiants dels últims anys. No cap altra definició de ACCIO VALENCIANA si no es com organ únic, "oficial", informador de tot el moviment universitari i cultural de Valencia, entenen per tal, no una ciutat determinada sino esta faixa de terra que bordeja al mar desde Tarragona a Murcia. Es dir, la Valencia gran.

Molts més projectes varen ésser adoptats, que no es hora de fer públics. Sols direm—per a no parlar més que de les publicacions—que després de acordar prestar tot impuls a la naixent col·lecció BEUTER, i de donar conte de alguns treballs que seguiràn al primer volum que acaba de eixir, es va organitzar una segona serie de obres, que totes juntes hauràn de fer una nova historia del regne, seccionada en molts tomes dels quals es encarregaran joves i autoritzats especialistes. No volem caure tampoc aci en la temptació de donar noms. Esperem a que prompte el projecte estiga qual·lat per a aleshores donar tots els detalls que l'asumpte mereix. Per ara hem de congratular-nos per tans bons auspicis, ja que la orientació de la nova generació de erudits valencians no pot ser més encertada.

I

(Continuació)

El Principi de les nacionalitats

L'existència d'un Estat històric no pot pas fonamentar-se en el detall de no tindre cap soldat estranger dins del territori nacional, puix hi poden haver Estats, jurídics i àdhuc històrics, aparentment lliures per aquest motiu i, en realitat, estar potencialment envaïts, per ésser molt baixa la seua tensió patriòtica i fer-se dignes de totes les tiranies; sino que, al contrari, una nació pot trobar-se envaïda materialment, renaixer després, com una Au Fenix, amb una altra tensió patriòtica i esperit de lluita per l'idea d'Estat i des d'aquest moment existeix ja de fet, amb el Poder, un nou Estat. L'invasió que de moment ha de combatre és un incident de la seua vida, una anormalitat, però el principi de sobirania resideix en la nació i la prova evident i real de la seua existència es la guerra que manté contra l'invasor.

Resulta gratuït, doncs, el principi que diu: cada nació ha de tindre un Estat. Segons la filosofia del Dret tota nació organitzada amb aptitud per a realitzar la seua defensa i el seu perfeccionament es ja un Estat. Segons la concepció orgànica l'Estat es un fet natural superior a la voluntat dels homens i imposat adells per lleis inalienables. Altrament l'Estat es l'organització independent del nacionalisme sobre una Pàtria, que declara i imposa el dret nacional per la coacció. Diu En Jellinek: "Estat es la unitat colectiva d'associació sobre un territori determinat, dotada originàriament de la facultat de dominació".

La nació i l'Estat responen a dos conceptes diferents, pero inseparables. Ambdós coexisteixen i no's compren l'un sense l'existència de l'altre. Hi han nacions que tenen diferents Estats jurídics però per sobre de tots hi ha l'Estat històric, que es la genuïna representació de l'instint de conservació de la raça.

Un imperi per poderós que siga no pot anihilar a una nació. Podrà anexionar-la materialment i desmoralitzar-la, pero subsistirà la lluita implacable fins a retrobar aquesta la natural normalitat nacional.

Quan més intensament una nació existeix tant més existeix un Poder, això és: un Estat. L'Estat es manifesta per l'activitat que acompanya al sentiment nacional, qual característica es l'energia i la violència.

La base de l'Estat es, doncs, la força organitzada. Sense l'organització, que és conseqüència de l'ideal nacional, no hi ha aptitud possible per a la lluita; la personalitat nacional es en tot moment funció de la seua força; seria utòpic pretendre per a un Estat incipient

el reconeixement de les característiques que corresponen als Estats capdavaners.

La llibertat no's dona, es pren per la força moral o material.

Quan un Estat abandona el seu Poder, les seues característiques nacionals, llengua cultura, tradició, moral, política, etc., esdevenen coses mortes, més o menys rutinàries, grolles i pintoresques, i en la seua consciència nacional es realitza el fenomen d'una invasió espiritual estrangera que prepara el camí a l'invasió militar fins a consumir la dominació. De forma que un Estat en renunciar a les seues funcions queda supeditat a un altre Estat de més vitalitat mentre no tornen a regenerar-se les dites funcions; llavors es verifica el fenomen invers fins arribar a la plena sobirania i tant com procurarà separar-se'n de l'Estat estranger cercarà la unitat de la seua raça, per llei d'afinitat.

El cas concret de la simple personalitat històrica es un cas patològic, poc interessant, que exigeix renovació i adaptació al nou moment de la vida perque encara que l'esperit siga el mateix els accidents de la personalitat estan en constant evolució. Per això cal dir als defensors incondicionals de les *petites nacions* que més injusticia que esborrar un poble impotent fora deixar abandonat un territori, desmembrant-lo de la unitat nacional de que hui forma part moralment i material, fundant-se en raons de ciència històrica, car ço que retrospectivament fon si es vol una injusticia, desfer-ho després capriciosament significaria per al poble descendent del que va ésser vençut culturalment i militar, un atropell dels seus moderns sentiments patriòtics, representants d'una ideologia diferent i fins oposada, per haver seguit nous camins, encara que aquests deixant la dressera indiscutible de la vida, que es la de la naturalesa, s'endinsen en el desert.

Cap benefici no haguera estat per a la nostra Catalunya haver-li tornat la llibertat al segle XIX, per no tindre ben desenrotllades aleshores les seues facultats d'Estat.

Una nació pot confondre's en determinats moments de la seua vida en una província, de la qual tornarà a renaixer la nació amb noves qualitats. Però una província d'aquesta mena no pot improvisar-se en nació.

Tanmateix, si per circumstàncies polítiques o socials s'afirma irreduïblement un Poder nacional front a un altre Poder nacional, un Estat front a un altre Estat, i en el seu mateix territori, siga o no de la mateixa raça, mentre el nou Estat, impulsat pel govern de